

ДОБРУШСКИ КРАЙ

№65 (10688)

ПЕРШЫ ЗВАНOK

Няхай будзе год паспяховым!

Для амаль 4100 школьнікаў раёна першавераснёўскі званок – пачатак новага ўзыходжання на вяршыню ведаў. Упэўнены, незабыўным стане ён і для больш як 420

першакласнікаў, якія ў гэты дзень упершыню селі за парты. Адкрыццяў, непазнанага, нязвыклага – цэлы сусвет. Новыя сябры, новыя падручнікі, новыя настаўнікі...

16 такіх непасрэдных і юных “жаўтароцікаў” са шчырымі інтарэсам і здзіўленнем у вачах азіралі бацькоў вучняў, а з імі – школьнікаў, педагогаў Крупецкага дзіцячага садка-сярэдняй школы, што выстраіліся на лінейку па перыметры прышкольнай пляцоўкі. Па гэтай прычыне з абаяльнымі замінкамі некалькі нязграбна выконвалі каманды сваёй першай настаўніцы Людмілы Кавалёвай. Для той жа такіх промахі “першаклашак” – не адкрыццё. І не прычына для занепакоенасці. Сёлетні набор за час яе настаўніцкай працы – шосты. Таму Людміла Валянцінаўна ўпэўнена: усё наладзіцца, усё атрымаецца. І яе выхаванцы, несумненна з часам унясуць сваю лепту ў лепшыя дасягненні школы. Дарэчы, пачаткоўцы ў вершаванай форме далі своеасаблівую клятву-абяцанне старэйшым сябрам і настаўнікам: “...пастараемся во всем, все отличниками станем, школу мы не подведем”.

Калі ж казаць аб дасягненнях, то іх, дасягненняў, як адзначала ў сваім слове перад удзельнікамі першавераснёўскай лінейкі дырэктар установы Святлана Гарбачова, нямала. Другое месца школы па выніках круглагадовай раённай спартакіяды, першая прыступка – у конкурсе на лепшую арганізацыю аховы працы, дыплом пераможцы ў конкурсе метадычных аб’яднанняў пачатковага звяна. І, нарэшце, асаблівы гонар калектыву – перамога настаўніцы Святланы Андрыянавай на абласным этапе конкурсу прафмайстэрства педагогаў “Настаўнік года”. Днямі прадстаўніца крупецкага педкалектыву паедзе абараняць гонар рэгіёна на рэспубліканскім этапе. І гэты пералік поспехаў далёка не поўны. Ганарова! Хвалююча! Варта пераймання для іншых маладых педагогаў!

Дарэчы, аднаго з іх – выпускніка ГДУ імя Скарыны – сёлета прынялі ў педагогічны рады. Па прыемным супадзенні прозвішча маладой настаўніцы матэматыкі таксама Андрыянава. Як ведаць, магчыма ўручаныя яе цэзцы дыпламы і прыгожая амфара чакаюць Вольгу Уладзіміраўну ў недалёкай перспектыве?!

(Заканчэнне – на 7 с.)
Фота Яўгена УСЦІНАВА

Наши новости

Мелиораторы – аграриям

Небольшое болото поблизости от Ути в скором времени перестанет существовать. Об этом рассказал директор Добрушского ПМС Александр Апарович. Сейчас мелиораторы ведут работы по ремонту, чистке и реконструкции старых каналов, строительству новых инженерных сооружений и выкорчевке древесно-кустарниковой растительности на площади около 30 гектаров.

– Ориентировочно в конце ноября 150 гектаров ранее заболоченных земель будут введены в сельскохозяйственный оборот, – говорит директор предприятия. – Это такой своеобразный подарок аграриям от мелиораторов. От бывшего болота останется только небольшой пруд.

Сергей ЧАЙДАК

Тетради едут в Туркменистан

В преддверии нового учебного года Добрушская бумажная фабрика поставила четыре вагона школьных тетрадей в Туркменистан. В количественном соотношении это более семи с половиной миллионов экземпляров.

Как рассказала Наталья Сокарева, начальник отдела сбыта и маркетинга предприятия, изделия в клетку и линейку по 12 и 24 листа традиционно популярны как на отечественном рынке, так и в странах СНГ.

– Реализовываться тонкие тетрадки с логотипом Добрушской бумажной фабрики будут в розничной торговой сети Туркменистана, – говорит специалист. – Конкуренты из Брянска, Борисова, Минска делают основной упор на дизайн, в то время как мы можем не только предложить красивую картинку, но и сами доставляем партии покупателю.

С начала 2017 года добрушские бумажники отгрузили в магазины страны свыше 17 миллионов школьных и полтора миллиона общих тетрадей.

Ольга ГЛЫЗИНА

Молодежь познает Добруш

Районный комитет БРСМ накануне пятнадцатилетия организации проведет в Добруше городской квест.

Как рассказала Татьяна Савельева, исполняющая обязанности первого секретаря райкома БРСМ, мероприятие будет построено в форме познавательной игры.

– Суть – в перемещении игроков между точками, расшифровке загадок, выполнении заданий на местности и наборе призовых очков. Один из вариантов такой игры, автоквест, уже дважды проходил в райцентре.

Ольга САВИЦКАЯ

В номере:

Время «второго хлеба»

с.2

Кадры для «Евроопта»

с.5

Большой совет добрушских педагогов

с.6

ISSN 2073-1000

погода

Долгота дня 13.32
Луна

2 сентября – в Козероге,
3, 4 – в Водолее

Полнолуние
6 сентября

3 сентября

НОЧЬЮ +15...+17
ДНЕМ +22...+24

Переменная облачность.
Без осадков.
Ветер ю.-восточный 4-6 м/с.

4 сентября

НОЧЬЮ +17...+19
ДНЕМ +22...+24

Переменная облачность.
Без осадков.
Ветер ю.-восточный 7-9 м/с.

ЗАЎТРА – ДЗЕНЬ БЕЛАРУСКАГА ПІСЬМЕНСТВА

“Мяне натхніў Іван Шамякін...”

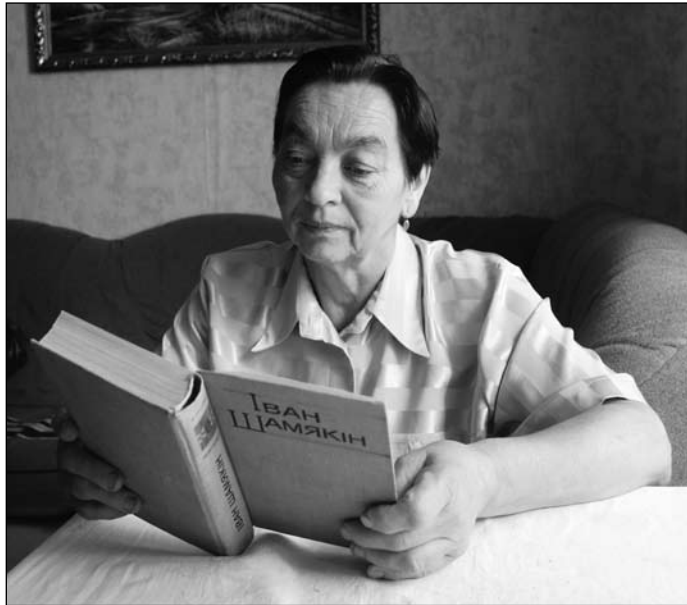
– Праходзьце – праходзьце... – сустракае мілагучным беларускім словам жыхарка райцэнтра Надзея Яфіменка. – Пра мову хочаце спытаць? Адкажу і як прафесіянал, і як звычайная беларуска, якая любіць і паважае яе.

Знаўцам мовы і літаратуры Надзея Іванаўна стала дзякуючы гісторыка-філалагічнаму факультэту Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Францыска Скарыны. Шлях да яго, а паступіла суразмоўца ў вуну ў 29 гадоў, быў доўгім...

– У роднай мне Брэсцкай вобласці ўсе гавораць на палескім дыялекце. Гэта далёка не літаратурная апрацаваная версія. Хутчэй, сумесь польскіх, беларускіх, украінскіх і рускіх слоў. І маці мая так размаўляла. Калі я казалася ёй, што трэба прытрымлівацца агульнамоўных правіл, яна адмахвалася: “Як навучылася, так і гавары!” – успамінае Надзея Яфіменка.

Васьмігадовая школа, у якую яе аддалі, была беларускамоўнай. І ніхто нават не задумваўся, што гэта ненатуральна ці няправільна. Таму называць лічнікі і назойнікі «числителям і знаменателем» (праз сем год яе школа перайшла на рускамоўнае навучанне), было нязвыкла і складана.

Па-сапраўднаму ведаць і выкладаць лінгвістыку, а не толькі гаварыць па-беларуску, Надзея захачала ў старэйшых клас-

сах. Жанчына памятае, як у школьную бібліятэку завезлі новыя кнігі, сярод якіх быў раман папулярнага айчыннага празаіка Івана Шамякіна.

– “Атланты і карыятыды” і цяпер адзін з маіх любімых твораў, – удакладняе Надзея Іванаўна. – Увогуле, кожную кнігу Шамякіна чытала з захапленнем. Стасункі паміж сябрамі, каханне, адносіны бацькоў і дзяцей... І не адна я такая была. Усе прадстаўніцы прыгожага полу ад школьніц да пенсіянерак чакалі свежую кнігу пісьменніка апантана і заўзята. Герояў і перыпетый іх жыцця абмяркоўвалі быццам уласных суседзяў ці блізкіх. Нават плакалі над іх гаротным лёсам.

З бестэлераў таго часу аматарка прыгожага пісьменства таксама называе раманы Івана Мележа. Але на пытанне, кнігі якога аўтара падарыла б замежнаму госцю для знаёмства з Беларуссю і беларускім менталітэтам, адказвае адназначна: Караткевіча. Для шырокага чытача параіла б “Зямлю пад белымі крыламі”, а для кніжных гурманаў – “Каласы пад сярпом тваім”.

Засталося ў Надзеі Яфіменка захапленне беларускамоўнымі творамі і калі паступіла ў... Пінскі мяса-малочны тэхнікум. Уступныя іспыты паехала з сяброўкамі за кампанію. Жартам здала экзамены. І прайшла.

– Я не прывыкла кідаць

справу на паўдарозе. Вось так нечакана атрымала першую спецыяльнасць, – тлумачыць суразмоўца.

Ажыццявіць даўні намер стаць настаўніцай змагла толькі праз колькі год. Да таго часу паспела выйсці замуж, нарадзіць траіх дзетак. Але мары не здрадзіла і з першай спробы стала студэнткай філфака Гомельскага дзяржуніверсітэта.

Яркім адбіткам у памяці засталася першы ўрок, што правяла на трэцім курсе, першая лінейка ў якасці выкладчыка беларускай мовы і літаратуры, першы развіталы званок.

– Мовы – як кветкі: няма лепшай ці горшай, – гаворыць пенсіянерка. – Кожная асаблівая. Толькі мне здаецца: беларуская ўсё ж мілагучнейшая ды напеўнейшая. Нездарма мой знаёмы настаўнік рускай мовы і літаратуры, што не ведае нават дзясятка нашых слоў, любіць слухаць беларускія народныя песні. Кажы: “Прыгожа гучаць”. Гэта яшчэ Багдановіч даказаў. Вы чулі “Зорку Венеру”?

Напрыканцы размовы пацкавіліся: ці будуць калі-небудзь беларусы гаварыць па-беларуску свабодна і лёгка, а не толькі па патрэбе? Вопытны педагог лічыць: справа тут у бацькоўскіх адносінах да мовы ды іх зацікаўленасці. Яна, напрыклад, з задавальненнем у вольны час ставіць з унукамі беларускія народныя казкі.

Вольга ГЛЫЗІНА
Фота аўтара

НА СВЯЗИ

4 сентября
с 11.00 до 12.00
по телефону 3-32-14
пройдет прямая линия с участием
Елены Федоровны РАЗДУЕВОЙ,
начальника отдела
идеологической работы,
культуры і по делам молодежи
райисполкома.

В СТРАНЕ

Ценителей белорусского слова приглашает Полоцк

В нынешнем году День белорусской письменности снова пройдет в Полоцке. Праздничные мероприятия развернутся в городе с 1 по 3 сентября. В День белорусской письменности в Полоцке соединятся воедино три праздника – 500-летие белорусского книгопечатания, 1155-летие города и непосредственно День письменности.

Программа празднования насыщена разнообразными мероприятиями. В Полоцке ожидают делегации писателей, издателей, деятелей культуры из 12 стран. Состоится международный круглый стол белорусских и зарубежных писателей, вручение Национальной литературной премии, финал республиканского творческого конкурса юных чтецов «Живая классика». На фестивале книги и прессы все желающие смогут увидеть печатный станок XVI века и попробовать сделать на нем оттиск, как когда-то делал Франциск Скорина. В День белорусской письменности в Полоцке состоится премьера документального фильма «Першадрук». Фильм снят на Национальной киностудии «Беларусьфильм». Картина показывает жизненный путь Франциска Скорины, предлагает пройти его дорогами.

По материалам БелТА

УРАДЖАЙ-2017

Пагодлівыя вераснёўскія дні для работнікаў сельгаспрадпрыемства “Калінінскі” – сапраўдны падарунак. Тут разгортваецца ўборка “другога хлеба” – бульбы. Тэмпы работ добрыя. Па словах галоўнага агранома Данііла Рудзянка, за дзень выкопваецца каля 1,5 гектара.

– Пад “другі хлеб” старанна падбіралі плошчы, для абнаўлення закупілі элітнае насенне, – гаворыць галоўны спецыяліст. – Сёлета стаўка зроблена на беларускія сарты “уладар”, “волат”, “рагнеда”, “вектар”. Гэта элітныя сарты. Пачалі з уборкі “волат”. Папярэднія вынікі радуць. Сярэдня ўраджайнасць клубняў – каля 250 цэнтнераў з гектара. Нядаўна правярылі гатоўнасць да ўборкі іншых сартоў і высветлілі: іх урад-

Хто полю годзіць, у таго і бульба родзіць

жайнасць больш высокая, – заўважае галоўны аграном.

У гэтым годзе ў “Калінінскім” пад другі хлеб адведзена 60 гектараў. У дзень прыезду журналістаў “ДК” на полі працавалі камбайнер Віктар

Якушэнка з памочнікам Сяргеем Мелюхам. Сяргей – нібы капітан на мосціку бульбаўборачнай машыны. Хутка і якасна адабраць з агульнай масы клубняў камякі зямлі і каменне – яго абавязак.

Віктар Якушэнка і Сяргей Мелюхаў

Віктар Якушэнка – механізатар вопытны. У тым, як упэўнена вядзе ён па бульбяным полі

камбайн, адчуваюцца вопыт і спрактыкаванасць. На ПКК-2 вытворчасці “Гомсельмаш” стараюцца механізатары ўбраць за светлавы дзень як мага больш. Праехалі палову поля – бункер – 2500 кілаграмаў бульбы – поўны.

– Прастойваць не даводзіцца, – уключаецца ў размову намеснік дырэктара сельгаспрадпрыемства па ідэалагічнай рабоце Антаніна Байдава. – Бульбасховішча непадалёк – у Івакаўскім аддзяленні. Праблем з адвозкай не існуе.

...Аўтамабіль з гарой бульбы ў кузаве натужна вырульвае на дарогу. Праз некалькі мінут яна акажацца на сартавальным пункце. Адсюль – ужо ў сховішча.

Леанід ДУБОЎСКІ
Фота Яўгена УСЦІНАВА

Работнік івакаўскага аддзялення Сяргей Ігнатаў